

Qeersaat Illuat
S. M. Saxthorpsvej 25
Postboks 113 - 3951 Qasigiannguit

1. februar 2023

All. nr./brevnr.:
2022-900-0003-22
Sull./sagsbeh.: MS/LK/jh

Utoqqaat illuanni Qeersaat Illuanni misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Utoqqaat illuanni Qeersaat Illuanni Qasigiannguaniittumi misissuineq siumut ilimasaarutigineqareersimasoq Ombudsmandeqarfimmit misissuartortunit 3. aamma 4. august 2022-mi ingerlanneqarpoq. Misissuineq innuttaasup ernummateqarluni allagai tunngavigalugit ingerlanneqarpoq.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia pillugu paasissutissat nalunaarusiamut ilanngussamiittut innersuussutigaakka.

Misissuartortut tassaapput fuldmægtig Lene Knüppel, fuldmægtig Monica Schnügger aamma nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen.

Misissuinermi eqqartorneqartut ilaannaat nalunaarusiami matumani ilanngunneqarput.

Qeersaat Illuat aamma Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivik (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartussaq) nalunaarusiamut matumunnga missingiut pillugu oqaaseqaateqarnissaminnt periarfissaqarsimapput. Utoqqaat Illuata oqaaseqaatai kommunimit 5. januar 2023-mi tiguakka. Oqaaseqaatit taakku nalunaarusiami pisariaqarneratut annertutigusumik ilanngunneqarput.

Oqaatigaara misissuinerup ingerlanneqarnerata kingornatigut pissaanermik atuinarneq pillugu inatsit nutaaq atuutilersimasoq.

2. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Utoqqaat illuat misissuartussamaarnermik oqarasuaatikkut 27. maj 2022-mi aamma 30. maj 2022-mi ilisimatinneqarpoq, misissuinerlu pillugu paasissutissat amerlanerusut allakkatigut 31. maj 2022-meersutigut tigullugit. Utoqqaat illuat tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara sulisut, najugaqartut ilaquaasullu ta-masa misissuissamaarnermik misissuartortunillu oqaloqateqarnissamut periar-fissaqarnerannik ilisimateqqullugit.

Kommunimi ingerlatsivik misissuartussamaarnermik e-mailikkut 31. maj 2022-meersukkut ilisimatinneqarpoq. Ingerlatsiviup misissuinerup ilaani erseqqinneru-sumik isumaqtigiissutigineqartumi alapernaasertitaasutut peqataasinnaanera tamatumunnga peqatigitillugu neqeroorutigaara, tamannalu ingerlatsiviup kis-saatigippagu ilisimateqqullunga ingerlatsivik qinnuigalugu. Ingerlatsivimmit ta-matumunnga atatillugu tusagaqanngilanga.

Utoqqaat illuat najugaqartullu pillugit allakkatigut paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu utoqqaat illuannit tiguakka.

Utoqqaat illuanni pisortaqtigiit tassaasut pisortaq, puigortunngortunut immik-koortortaqarfimmi pisortaagallartoq, angerlarsimaffinni ikiorteqartitsinermi pisor-taq allaffimmiorlu misissuartortunit misissuinermi oqaloqatigineqarput. Taakkua saniatigut sulisut pingasut, najugaqartut pingasut ilaquaasullu marluk ataa-siakkaarlugit misissuartortunit oqaloqatigineqarput.

Utoqqaat illuata initai misissuartortunit aammattaaq alakkarterneqarput.

3. Utoqqaat illuat pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Utoqqaat illuat Qasigiannguaniittoq Kommuni Qeqertallip utoqqarnik paaqqinnif-fiutigaa.

Illutaa 2009-mi sananeqarsimavoq, peqqissaavimmullu atasutut sananeqarsi-malluni.

Sulisut 33-35-upput, paaqqutarinnittutut kiffartuussinermilu sulisutut sulisut, pe-delilu ataaseq.

Utoqqaat illuanni 20-t najugaqarsinnaapput, misissuinerullu nalaani najugaqartut 18-iullutik.

Utoqqaat illuat marlunnik immikkoortortaqrfeqarpoq, immikkoortaqarfiillu tamarmik immikkut najugaqartunut qulinut inissaqarlutik. Immikkoortortaqrifimmi qiterlermi najugaqartut amerlanersaat puigortunngortuupput. Immikkoortortaqrifimmi qullermi najugaqartut aallaavittut puigortunngortuunngillat.

Immikkoortortaqrifinni tamani inissat ilaat ataaseq oqilisaassinermi inissatut atorneqarpoq. Misissuinerup nalaani immikkoortortaqrifimmi qiterlermi oqilisaassinermi inissaq atorneqarani immikkoortortaqrifimmi qullerni inissat marluk oqilisaassinermi inissatut atorneqarput, pisariillisaaneq pissutigalugu.

4. Ombudsmandip pingaernerusutigut naliliinera

Qeersaat Illuanni sulisut najugaqartunik isumassuilluartuusut pingaarnertut paasivara.

Init ataatsimoortarfiit angerlarsimaffippalaartut iikkani assinik nivinngartuiffiusimasut nerisarfimmilu nerriviit naneruusersugaasut Qeersaat Illuata neqeroortigai aammattaaq takusinnaavara. Init tamatuma saniatigut qaamasuullutillu ipiitsuupput.

Aammattaaq paasisara unaavoq najugaqartut nutaatut ataatsimiitinneqartaler-simasut, najugaqartullu sammisassaqtitsineq eqqarsaatigalugu kissaatigisaat isiginiarneqartartut, matumanit ulluni ataasiakkaani sunik nerisassiorqartarnissaanik pilersarusiornermi peqataatitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kiisalu paasisara unaavoq utoqqaat illuanni massakkut sulisoqarniarneq eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaasut pisortaqatigiinnit qitiutillugit isiginiarneqartut.

Pissutsilli arlalissuit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaannga. Taakku tulliuttuni imm. 5-imit 15-imut allaaserineqarput.

5. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginneq

5.1. Qeersaat Illuat e-mailinni 31. maj 2022-meersumi ilaatigut qinnuigaara na-jugaqartunut pissaanermik atuisarneq pillugu tunaartarisassat assilinerat nas-siuteqqullugu. Qeersaat Illuata e-mailimi 5. juli 2022-meersumi akivaanga utoq-qaat illuat pissaanermik atuisarneq pillugu tunaartarisassaqanngitsoq.

Pisortaqtigiit misissuinermi nassuaatitut oqaatigaat pissaanermik atuineq pi-naaveersaarniarlugu najugaqartut allamut saasarniarneqartartut.

Sulisunit pingasunit misissuiartortunit oqaloqatigineqartunit marluk misissuine-rup nalaani oqaatigaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat ilisimasaqarfigigitik. Sulisup aappaata malittarisassat Qeersaat Illuanni mappi-miittut atuarsimallugit oqaatigaa.

Pisortaqtigiit oqaatigaat pisortaq nutaaq suliffimmini 1. maj 2022-mi aallartim-malli pissaanermik ataasiakkaatigut atuisoqartarsimasoq.

Pisortaqtiget oqaatigaat nalunaarutiginnittarnerit eqqarsaatigalugit suliniutinik nutaanik aallartitsisoqarnissaa pilersaarutaasoq kiisalu sulisut pissaanermik atui-sarneq pillugu inatsimmik ilinniartinneqarnissaat siunertaralugu Isumaginninner-mik Aqutsisoqarfik attaveqarfingineqarniartoq, sulisummi taassuminnga massak-kut ilinniartinneqarneq ajormata.

Pisortaqtigiit pisoq pissaanermik atuiffiusoq COVID-19-imik nappaalanersuup nalaani pisimasoq eqqaavaat, tassanilu najugaqartoq puigortunngortoq inigisa-minit anitsaaliorneqarsimalluni (tulliuttuni imm. 7 takuuk). Pissaanermik atuineq taanna nalunaarutigineqarsimanngilaq, tak. pisortaqtigiit allakkatigut akissutaat 5. juli 2022-meersoq, tak. nalunaarusiami matumani immikkoortoq 6.1.

Sulisup misissuinermi oqaatigaa 2021-p aallartismalernerani pissaanermik mar-loriarluni atueqataasarsimalluni. Tamanna najugaqartup puigortunngortup qaati-gooqarani silamut aniniarnerani pisarsimavoq. Najugaqartoq aalajangerlugu ti-gummineqartarsimavoq, inigisaminullu oqqunneqartarsimalluni. Pissaanermik a-tuinerit taakku nalunaarutigineqarsimanngillat.

Sulisup allap misissuinermi oqaatigaa najugaqartut marluk 2022-mi junimi paa-nerannut atatillugu pissaanermik atueqataasimalluni. Pissaanermik atuineq taan-na kingusinnerusukkut nalunaarutigineqarsimasoq sulisumut paasissutissiissuti-gineqarsimavoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartoq puigortunngortoq misissuineq ullunik marlussunnik sioqqullugu nilliallunilu najugaqartut allat inaanut iserniarsarisar-simasoq. Najugaqartoq taanna sulisunit iniminukaanneqarsimavoq, najugartullu taassuma inaanut matu matuneqarsimalluni.

5.2. Utoqqaat illuani pisunik najugaqartoq pisariaqartumik paaqqutariniarlugu isumassorniarlugulu pinngitsaaliinermik atuinissap pisariaqarfiinik pisoqarsinnaa-sarnera paasisinnaavara, soorlu najugaqartoq anartarfiliarsinnaanngitsoq nangini taarsequnagu pinaaserpat. Utoqqaalli illuanni sulisut najugaqartunut pissaan-ermik atuinernik inatsisinik unioqqutitsisuungitsuinnarnik atuisarnissaat pissaan-ermillu taamatut atuinerup najugartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqar-nerat pisariaqarneratut isiginiarlugu pisarnissaa soorunalimi aalajangiisuusumik pingaaruteqarpooq.

Sulisut utoqqaat illuanni najugaqartunut timikkut pinngitsaaliinernik il.il. atuinis-samut periafissaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisikkut (isumaginninner-mik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 21. november 2013-imeersukkut kingusinnerusukkut allanngortinneqar-tarsimasukkut) sukumiisumik aalajangersaavagineqarput.¹

Inatsimmi tessani pingaarnertut tunngaviit ilaat arlallit tulliuttuni allaaseraakka. Inatsisip sukumiinerusumik allaaserineqarnera eqqarsaatigalugu "Isumaginnin-nermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pil-lugu ilitsersuut – immikkoortoq III inersimasunut tunngasoq" taamani Ilaquta-riinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit 2013-imu no-vemberimi saqqummersinneqartoq, Naalakkersuisut nittartartagaanni www.naa-lakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaasoq innersuussutigaara.

¹ Tamatumma saniatigut ilimagisariaqarpoq pisuni immikkut ittuni pissaanermik atuisoqarsinnaassa-soq, imminut illersortariaqalernermermi allatullu ajornartumik iliuuseqartariaqalernermermi tunngaviit tun-navigalugit. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 3 aamma innersuussutigaara.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni najugaqartut ilaannaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarmata. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3-kkut aalajangersarneqarpoq immikkoortut I aamma III taamaal-laat inersimasunut 18-init qummut ukiulinnut tunngasuusut. Taakkunani inunnut aalajangersimasunut eqqarsartaatsikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaasa-killisimasunut timikkut pinngitsaaliinermik atuinissaq taamaallaat periarfissa-voq. Tassani pisut qanoq issusiat apeqqutaillugu puigortunngortut pineqartunut ilaatigut ilaatinneqarsinnaapput.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu inatsit aalajangersakkanik arlalinnik inuit pissaanermik atuiffingeqarsinnaasut ataqqinassusiaanngitsumik inatsiseqartitsinikkulu innarlitsaaliinermi illorsorneqarsinnaasumik pineqartarnissaannik qulakkeere-qataasunik imaqarpoq. Pissaanermik atuinerup annertussusia anguniarneqartu-mut aammattaaq naapertuuttuussaaq, tak. § 30, imm. 2. Pissaanermik atuineq sapinngisamik qajassuussisumik sapinngisamillu sivikitsumik aamma pineqartu-mut najuuttunullu allanut sapinngisamik mianerinninnerpaamik aammattaaq pis-saaq, taamaalluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaasoqaqunagu akornusiso-qaqqunagulu, tak. § 30, imm. 3. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaaserta-qarpoq:

“§ 30. Pissaanermik atuinerit allatigulluunniit nammineq aalajangiinissamut pisinnaa-titaaffimmut akuliunnerit qanorluunniit ittut atorneqalersinnagit, iliuuseqarfinginninner-nut pisariaqartinneqartunut inuk pineqartoq nammineq piumassutsimik peqataatin-piarlugu kommune sumiiffigisaq periarfissanik tamanik atuissaq.

Imm. 2. Pissaanermik atuineq anguniakkamut naleqqiullugu imminnut naapertuuttu-mik atsikkutigiissapput. Iliuuseqarfinginninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammap-pata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq sapinngisamik mianersortumik sapinngisamillu sivikin-nerpaamik pissaaq, aamma pineqartumut allanullu najuuttunut sapinngisamik miane-rinnilluni pissalluni, taamaasilluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaasoqassanngim-mat akornutissarsisoqaraniluunniit. Nikanarsaataasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikassaasumik pinninneq inerteqqutaavoq.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 1-ikkut aalajangersarne-qarpoq aalajangiilluni tigumminninnikkut pissaanermik atuineq inerteqqutaan-

ngitsoq, inuup timikkut ajoquusernissamut imminut allanilluunnut ulorianartorsior-titsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnalersippassuk. Taamatut pissaanermik atuineq pisuni ataasiakkaani pissutsinut naleqqussarneqassaaq, pisariaqarluinnartunillu qaangii-suussanani, tak. § 32, imm. 2. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaaserta-qarpoq:

“§ 32. Inummik aalajangerlugu tigumminnilluni, imaluunniit inimut allamukaassilluni timikkut pissaanermik atuineq inerteqquaanngilaq, imaappat:

- 1) inuup timikkut annertuumik ajoquusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartor-siortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu pissaanermik atuineq pisuni ataasiakkaani pissutsinut tulluarsagaassaaq, pisariaqarluinnartumillu qaangiissanani.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq pinasuartumik pisariaqarsinnaasoq, Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsimmi illersuisariaqalerneq ajornartuulernermilu pisinnaa-titaaneq pillugit aalajangersakkanut ilaassaaq, tak. pinerluttulerinermut inatsimmi ka-pitali 2.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pinngitsaaliinermik atueriaatsit inatsimmi erseqqissumik taaneqarsimasut kisimik atorneqarnissaannut taamaallaat aap-paattut periarfissiivoq. Akuliunnerit taakku qanoq iliorluni qaqugukkullu atorne-qartarnissaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarpoq. Soorlu nangiliiniarnermi inummik aalajangiilluni tigumminninnermi iluaqusersuu-tinik atuisoqarnissaa inerteqquaavoq, aatsaallu aalajangiilluni tigumminnitto-qarsinnaalluni tamanna inuup pineqartup isumassorneqarnissaa eqqarsaatiga-lugu pisariaqarluinnarpat. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-kkut aalajangersarneqarpoq, tassanilu eqqiluisaarnermik taaneqartunut ata-tillugu pissaanermik atuineq sukumiinerusumik aalajangersaavigineqarpoq. Aala-jangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 33. Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi qaqtigut aalajangiisinnaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik ti-gumminnilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pine-qartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigi-

neqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pinngitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq eqqiluisaarnermik pisuni tulliuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

- 1) Kigutnik saliineq.
- 2) Unngiarneq.
- 3) Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- 4) Nujaajartinneq kukiartinnerlu.
- 5) Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- 6) Amerissaaneq.
- 7) Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuunik peersineq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigumminninnermut ikuutitut atortunik atuisoqassanganilaq, aamma aalajangersimasumik tigumminneriaaseq taamatullu iliornikkut anguniagaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsi piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli 6-init sivisunerungitsumik, pineqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlugit periutsit allat peqatigisaanik ineriaartortinneqassammata, tak. imm. 2, oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillismanera suli ajorse-riaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigumminnilluni timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissut piffissamut qaammatit pingasut tikillugit atuuttussaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikilugit sivitsorneqarsinnaalluni.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pingajuattut sulianik suliarinninnermi piumasqaatinik arlalinnik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi (pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi) piumasqaatinut tapertaasunik imaqarpoq.

Soorlu eqqiluisaarnermut atatillugu aalajangiilluni tigumminnинеq najugaqartup uninngavigisatut kommuniani communalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu pisussaavoq, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-mi qulaani issuarneqartumi imm. 1. Pineqartup ilaquaasa nakkutilliisuliisoqarsimappallu

nakkutilliisup iliuuserineqassamaartut pillugit oqaaseqaataat kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngavittut ilaassapput, tak. pissaanermik atuisarneq pil-lugu inatsimmi § 41, nr. 4 imaattunik oqaasertaqartoq:

“§ 41. §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuttut pigineqassapput:

[...]

4) pineqaatitut eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquattat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.”

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera tamatuma kingornatigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq. Aala-jangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut apuunneqarsinnaapput.

*Imm. 2. Inuk aalajangiinermi pineqartoq nammineq naammagittaalliuuteqarsinnaan-
ngippat, uiusup nuliaasulluunnit, ilaquattap, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pi-
neqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagit-
taalliutigisinnaavaat.”*

5.3. Misissuartortut misissuinermi oqaloqatigiinnerit aallaavigalugit pingarner-tut paasisaat unaavoq najugaqartunut pissaanermik sapingisaq naapertorlugu atuinaveersaarluinnarnissaq Qeersaat Illuanni pisortaqtigii eqqumaffigigaat.

Paasisara unaavoq pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassaqarnera pisor-taqtigii sulisullu arlallit nalunngikkaat, pisortaqtigii sulisulluunniit pissaaner-mik inatsit unioqqtinnagu atuinissamut periarfissat tamakkiisumik ilisimanngik-kaat.

Paasissutissat misissuartortunit tiguneqartut tunngavigalugit paasisara unaavoq sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik paasinni-nermik atuinermillu ilinniartinneqarnissamik pisariaqartitsinerat pisortaqtigii qitiutillugu eqqumaffigigaat. Pisortaqtigii misissuartortunut oqaatigaat Isuma-ginninnermik Aqutsisoqarfik attaveqarfinginiaritsik, sulisut pissaanermik atuisar-

neq pillugu inatsimmi malittarisassanik ilinniartinneqarneranni ikiortissarsiorfigalugu.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni pissaanermik atuinermik pingaарnerusutigut – kommunimit, Naalakkersuisunit Ombudsmandeqarfimmillu – nakkutiliisoqarsinnaassappat eqqortumik nalunaarutiginnittoqartarnissaa apeqqutaasoq. Taamaailluni pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninneq tassaavoq Qeersaat Illuanni najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik qulakkeereqataasoq.

Paasissutissat misissuiartortunit tiguneqartut tunngavigalugit eqikkaallunga iner-niliisariaqarpunga pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat utoqqaat illuata piffissami sivisunerusumi eqqumaffigisimanngikkai, malittarisassalu taakku utoqqaat illuanni najugaqartut eqqarsaatigalugit unioqqutinneqartarsimasut.

Inassutigaara sulisut tamarmik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik pisariaqarneratut annertutigisumik ilisimasaqalernissaat qulakkeeriarlugu Qeersaat Illuat suliniuteqassasoq.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat pissutsinit qulaani taaneqartunit aalajangiisuusumik sangiillisinneqarsimasoq. Tamanna akuerineqarsinnaanngitsutut isorisariaqarluinnartutullu isigaara.

Uanga paasinninna unaavoq taamaattoqarnerani annertunerusutigut kukkusupeqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimmasorlu. Taamaattumik Kommuni Qeqertalimmi kommunalbetyrelii kommunip utoqqarnik paaqqinniffiinut qullersasutut akisussaasoq aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka. Meeqananut, Inuuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu suliassaqarfimmi oqartussaasoq aammattaaq nalunaarfigaara.

6. Pissaanermik atuinermik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu

6.1. Qeersaat Illuat e-mailinni 31. maj 2022-meersumi ilaatigut qinnuigaara Qeersaat Illuata 2021-mi 2022-milu pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutiginninnerisa assilineri nassiateqqullugit. Qeersaat Illuata e-mailimi 5. juli 2022-meersumi akivaanga utoqqaat illuat piffissami tassani pissaanermik atuisoqarsi-maneranik nalunaarsuisimanngitsoq.

Pisoq imm. 5.1-immi allaaserisara innersuussutigaara, najugaqartorlu pisumi tassani nilliasimavoq najugaqartullu allat inaannut iserniarsarisarsimalluni, sulisunit pissaaneq atorlugu iniminukaanneqarsimalluni, pisorlu nalunaarsorneqarsimalluni nalunaarutigineqarsimallunilu.

Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat pissaanermik atuinerter siusinnerusukkut nalunaarutiginnittooqarsimanngitsoq, nalunaarutiginnittussaatitaanerli Om-budsmandeqarfip Sisimiuni misissuinera pillugu nutaarsiassatut allaaserisamut atatillugu eqqumaffigilersimagitsik.

6.2. Pissaanermik atuineq sunaluunniit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimit Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartussaavvoq. Nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassat § 53-ikkut imaattunik oqaasertaqartukkut aala-jangersarneqarput:

“§ 53. § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinneq pissaanermilu atuinerit assigiinngitsut tamarmik, ilanngullugit §§ 30-35 naapertorlugit pineqaatinut atatillugu pissaanermik atuinerit, najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassapput, kommunimilu sumiiffigisami communalbestyrelsimit Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik.

Imm. 2. Immikkoortoq III naapertorlugu nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu pissaq nalunaaruteqarnermi immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit.”

Pisunik pissaanermik inatsit unioqqutillugu atuiffiusimasunik pisunillu akuliunne-rup imminut illersortariaqalernermet allatulluunniit ajornartumik iliuuseqartaria-qalernermet atatillugu pisimasunik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnitarnerlu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalaja-ngersaavagineqarpoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 54. Malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu, pissaanermik atuinerup ingerlaqqiin-narnissaanik aalajangiisoqarsimatinngu, imaluunniit illersuisariaqalernermet ajornartuulernermetiluunniit pisinnaatitaanermut atatillugu akuliunneq pisimappat, ingerlaannaq nalunaarsuisoqassaaq, pineqaatillu aallartinneraniit kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsuisoqassalluni.

Imm. 2. Pineqaatit imm. 1 naapertorlugu nalunaarsorneqartut ingerlaannaq, kingusinnerpaamillu ulla pingasut qaangiutsinnagit kommunimi sumiiffigisami communalbestyrelsimit Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassapput.”

Pissaanermik atuinernik akuerisaasunik nalunaarsuineq, matumani pisuni eqqiluisarnermut tunngasuni akuerisaasuni pissaanermik atuinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, ingerlaannartumik kingusinnerpaamillu pissaanermik atuinerup aqaguani, pisassaaq. Pissaanermik atuinerit nalunaarsorneqarsimasut kommunimut uninngavigisamut Naalakkersuisunullu qaamatikkaartumik nalunaarutigineqartartussaapput. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 55, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 55. § 31, imm. 1, § 31, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat, § 31, imm. 4 kiisalu §§ 32-35 naapertorlugin pineqaatit ingerlaannaq nalunaarsorneqassapput, akuliunnerullu pinerata kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsorneqassallutik.

Imm. 2. Pineqaatit imm. 1 naapertorlugu nalunaarsorneqartut kommunimut sumiiffigisamut Naalakkersuisunullu qaamatikkaartumik nalunaarutigineqartassapput.”

Kommunalbestyrelsimit Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninneq akuliunnerup pissusia apeqqutaatillugu kingusinnerpaamik ulla pingasut qaangiutsinnagit, tak. § 54, imm. 2, imaluunniit qaamatikkaartumik, tak. § 55, imm. 2, pisartusaavoq.

Iliuuserisamik akuerisaasumik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu pillugit makku pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi imm. 88-imit erserpoq:²

"Iliuuserineqartunik inatsimmik unioqqutitsinani aallartinneqartunik nalunaarsuisus-saatitaaneq iliuuserineqartup akuerisaasup aallartinneqarneranut namminermut ataneqarpoq. Taamaattumik iliuuserineqartup akuerineqartup ullormit ullormut pisartup pineri tamaasa nalunaarsusoqartassangilaq. Pissaanermik atuinissamut akuersissut pisartumut taannaasumut piffissami sivisunerusumi atorneqartarpal nalunaarutigin-ninnermi oqaatigineqarsinnaavoq akuersissut soorlu ullut tamaasa kigutinik saliiner-mut (imaassinnaavoq ullormut marloriarluni pingasoriarluniluunniit) ullormit x-imit ul-lormut y-mut atorneqartarsimasoq. Akuersinerup eqqiluisaarnermi pisunut allanut a-kuersissummi pineqartunut ilaatinneqartunut atorneqarnissaa pisariaqarsimappat ta-manna taamatuttaaq nalunaarutigineqassaaq, matumani tamatuma qanga pisimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

6.3. Pingaernerusutigut paasisara unaavoq Qeersaat Illuanni pisortaqatigiit su-lisullu najugaqartunut pissaanermik sapinngisamik atuinaveersaarnissaq eqqu-maffigigaat.

Malugaara pissaanermik atuinernik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu pillugit malittarisassat kiisalu Isumaginninnermik Aqutsisoqarfip pissaanermik atuinernik nalunaarutiginninnermi immersugassaatai atuuttut pisortaqatigiit massakkut eqqumaffigilersimagaat.

Malugaarattaq pisortaqatigiit Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik attaveqarfifi-niaraat, sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilinniartinneqarnis-saat siunertaralugu.

Utoqqaat illuanni pisortaqatigiit sulisunnut paassisutissiissutigisaat tunngaviga-lugit paasisara unaavoq Qeersaat Illuanni pissaanermik atuisoqartarsimasoq, pi-sortaqtigimmi oqaatigimmassuk pisortap nutaap 2022-mi majimi sulilernerata

² "Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitsersuut -immikkoortoq III inersimasunut tunngasoq", taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu At-tuutsitsinermut Naalakkersusoqarfiusumit 2013-imi saqqummersinneqartoq. Link: [Sociallovgivning \(nalakkersuisut.gl\)](https://sociallovgivning.nalakkersuisut.gl) [kalaallisuuua pissarsiarineqarsinnaannisaannarsimavoq, nuts.]

kingornatigut pissaanermik atuinernik nalunaarsuisoqartarsimasoq nalunaarutiginnittooqartarsimasorlu.

Paasissutissallu misissuiartortunit pissarsiarineqartut tunngavigalugit eqikkaallunga inerniliisariaqarpunga Qeersaat Illuata pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat piffissami sivisunerusumi eqqumaffigisimanngikkai, malittarisassallu taakku utoqqaat illuanni najugaqartut eqqarsaatigalugit unioqqutineqartarsimasut.

Oqaatigaarattaaq pissaanermik atuinernik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu pillugit utoqqaat illuata uannut akissutaa 5. juli 2022-meersoq aamma paasissutissat misissuiartortut sulisumit pissarsiarisaat imminnut naapertuutinngitsut.

Pisortaqtigiiit akissummi oqaatigaat 2021-mi 2022-milu pissaanermik atuinernik nalunaarsuisoqarsimanngitsoq. Sulisup misissuinermi oqaatigaa paasitinnejarsimalluni 2022-mi junimi pisoqarnerata kingornatigut nalunaarsuisoqarsimasoq nalunaarutiginnittooqarsimasorlu. Pisumi tassani najugaqartut marluk paasimapput, sulisorlu pineqartoq nammineq pissaanermik atueqataasimalluni. Pisoq taanna imm. 5.1-im ieqqartorneqarpoq.

Eqikkaallunga aamma inerniliisariaqarpunga 2022-mi majip tungaanut piffissami sivisunerusumi Qeersaat Illuanni pissaanermik atuisoqarnersimaneranik ataa-siarluniluunniit nalunaarutiginnittooqarsimannginnera Kommuni Qeqertallip apeq-quateqarnissaanut pissutissaqalersitsisimagunangnitsoq.

Qeersaat Illuanni najugaqartunut pissaanermik atuisarsimanernik utoqqaat illuata piffissami sivisunerusumi nalunaarsuisarsimannginnera nalunaarutiginnitar-simannginneralu isorisarialittut isigaara.

Inassutigaara pisut pissaanermik atuiffiusut suliassaqarfimmi tassani inatsit tunngavigalugu siunissami nalunaarutigineqartarnissaat utoqqaat illuata qulakkiis-sagaa.

Inassutigaarattaaq utoqqaat illuanni pisortaqtigiiit sulisullu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi nalunaarutiginnitarneq pillugu malittarisassanik pisaria-

garneratut ilisimasaqalernissaat pisariaqarneratullu annertutigisumik ilinniarteq-qinneqartarnissaat utoqqaat illuata Kommuni Qeqertalik suleqatigalugu pingaarnerusutigut qulakkiissaga.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginnej, matumanit nalunaarutiginnittarsimannginnej ilangullugu eqqarsaatigalugu, najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik aalajangiisuusumik sanngiillisitsisimasoq.

Taamaattumik Kommuni Qeqertalimmi kommunalbestyrelsi kommunip utoqqar-nik paaqqinniffutaanut akisussaasutut qullersaasoq aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka. Meeqjanut, Inuuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu suliassaqarfimmi tassani oqartussaasusoq aammattaaq nalunaarfigaara.

7. Inigisamit anitsaaliuineq

7.1. Utoqqaat illuanni immikkoortumi allermi toqqorsivik isaarissap killinnguani inissisimavoq.

Pisortaqtigiit oqaatigaat ini toqqorsivik taanna COVID-19-imik nappaalanersuup nalaani najugaqartumut puigortunngortumut inigitinneqarsimasoq, najugaqartorli taanna immikkoortumut qiterlermut massakkut inissinneqarsimasoq. Taamaalluni ini toqqorsivik inigisatut atorneqarunnaarsimavoq.

Pisortaqtigiit pisoq COVID-19-imik nappaalanersuup nalaani pisimasoq eqqartorpaat, tassanilu najugaqartut tamarmik piumaffigineqarsimallutik namminneq ineeqqaminiiginnassasut, tunillaassuuttoqarnissaa pinaveersaartinniarlugu.

Najugaqartoq puigortunngortoq taamani immikkoortumi allermi najugaqartoq iniminiiginnarsinnaasarsimanngilaq. Najugaqartoq ineeqqaminit arlaleriarluni anisarsimavoq, sulisullu pineqartoq tigullugu inigisaanukaateqqittarsimallugu.

Taamaaliornerli naammassimannngilaq, najugaqartummi ineeqqani kingusinnerusukkut qimaqqittarsimammag. Taamaattumik sulisut allunaasamik pissarsisi-

mapput, toqqorsiviullu matuata tigummivia silarleq qilersorsimallugu. Taamaailluni najugaqartoq ineqqaminit anisinnaajunnaarsimavoq.

Pisortap erseqqissarlugu oqaatigaa pisoq taanna atorfinitsinneqarnini sioqqullgu pisimasoq.

Sulisup misissuartortunut oqaatigaa najugaqartoq puigortunngortoq taanna toqqorsivimmi siusinnerusukkut ineqarsimasoq piffissami allami utoqqaat illuannit anigaluarsimasoq, sulisullu pineqartoq aalajangerlugu tigummisimagaat utoqqaallu illuannut oqqussimallugu.

Sulisup taassuma misissuartortunut aammattaaq oqaatigaa najugaqartoq "oqasipilummat" ineqqaminut mattunneqarsimasoq. Sulisoq oqarpoq utoqqaat illuat najugaqartunik nammineersinnaassusiagaasimangitsunik nalunaaquittap akuneranit ataatsimit sivisunerusumi anitsaaliuisinnaatitaanngitsoq.

Pisoq alla pisortaqtigiit aamma oqaluttuaraat, tassanilu najugaqartoq unnuap ingerlanerani inimi ataatsimoortarfimmisimavoq. Najugaqartoq taanna nilliallu nilu najugaqartut allat ineeraannut iserniarsarisarsimavoq. Taamaattumik sulisut najugaqartoq taanna ineeranukaassimavaat matualu matusimallugu.

Pisortaqtigiit oqaatigaat sulisut aallaavittut najugaqartunik allamut saasaaniartartut, pissaanermik atuinissaq pinngitsoortinniarlugu.

7.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34 innuttaasup aalajangerlugu tigummineqarnissaanut periarfissiivoq, taanna inigisaanit anitsaaliorniarlugu imaluunniit pineqartoq inigisaanut oqqunniarlugu.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34-kkut makku aalajangersarneqarput:

"§ 34. Inuup angerlarsimaffiminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit pineqartoq angerlarsimaffianut ingerlateqqinniarlugu § 31, imm. 4-mi piumasaqaatit assigisaat piumasaqaatigalugit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisinhaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit

sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminnilluni pissaanermik atuisinnaasoq.

Imm. 2. Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaanerup piffissami qanoq sivisutigisumi atuunnissaa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissavaa, iliuuserinninnerullu minnerusumik akuliuffiusup atorneqarsinnaanera ataavartumik nalilersortassallugu.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31 kalerrisaarutinut sumiiffissiutinulu kiisalu matunik ammaassutinut immikkut ittunut tunngasuuvooq. Kommunalbestyrelsi matunik ammaassutinik immikkut ittunik atuisoqarnissaanik aalajangii-sinnaassappat piumasagaatit eqqortinneqarsimasussat § 31, imm. 4-kkut aalajangersarneqarsimapput.

Makku pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 4-kkut aalajangersarneqarput:

“Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelsi aalajanglisinnaavoq, imaappat

- 1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimat-sinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoquaternissamut imminut allaniluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpas, aamma
- 2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippasuk, aamma
- 3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimappata.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq inuk inigisaanit anitsaaliorniarlugu pineqartorluunniit inigisaanut oqqunniarlugu inuup aalajangerlugu tigummineqarneratigut pissaanermik atuineq taamaallaat pisinnaasoq pineqartup imminut allanilluunniit timikkut ajoquaternissamut ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpas. Taamaalilluni innuttaasup inigisamnik qimatsinissaanik taamalu imminut allanilluunniit timikkut ajoquaternissamut ulorianartorsiortitsilernissaata aarlerinaateqarsinnaaneranik ilimaginninneq naammannngilaq.

Inatsit pillugu oqaaseqaatinit aamma erserpoq innutaasup iniminut oqqunneqarnissaanut matuatalu parnaarneqarnissaanut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq.

7.3. Paasisara unaavoq najugaqartoq puigortunngortoq taanna inimi toqqorsivimmi siusinnerusukkut najugaqarsimasoq sulisunik assut ajornartorsiortitsisar-simasoq.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu § 34, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq innutaasup iniminut oqqunneqarnissaanut matuatalu parnaarneqarnissaanut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq. Uanga naliliinera unaavoq pisumi pineqartumi sulisut periaasiat parnaarsaasiinivittut isigineqarsinnaasoq, tassami najuga-qartoq matup tigummivianik qilersuisoqarneratigut ineeqqaminit anisinnaajun-naavittussaammat.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq utoqqaat illuat najugaqartup matuanik allunaasamik qilersunermigut najugaqartumik ineeqqamit anitsaaliuinissaminut inatsisikkut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsoq.

Pisut allat pisortaqtigiinnit sulisumillu oqaluttuarineqartut eqqarsaatigalugit paasisara unaavoq sulisut najugaqartunik taakku ineeraannut oqqussisarsimasut, pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34 tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanngikkaluartoq. Paasisara aammattaaq unaavoq pineqartup imminut allanil- luunniit timikkut ajoquusernissamut ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqar-sinnaanersoq naliliisoqartarsimanngitsoq.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara paasisara unaasoq sulisut najugaqartunik taakku ineeraanni massakkut parnaarussineq ajortut.

Qeersaat Illuanni pisortaqtigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga najugaqartoq toqqorsivimmi inigisaminit anitsaaliorneqartoq covid-19-imik tunillanneqarsimasoq, taamanilu mattusimaneqarnissa inatsimmik unioqqutitsinerusimanngitsoq.

Utoqqaat illuata najugaqartup matuanik allunaasamik qilersunermigut najugaqartumik ineeqqamit anitsaaliuinissaminut inatsisikkut naammattumik tunnga-

vissaqarsimannginneranik uanga naliliinera paasissutissap taassuma allanngor-tinngilaa, tassami innuttaasup tigummillugu inimut matua parnaarsimasumut oq-qunnissaanut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi tunngavissaqanngimat.

Utoqqaat illuata paasissutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka. Inassutigaara u-toqqaat illuata periaatsip taassuma atornissaanut periarfissat killissarititaasullu pillugit tunaartarisassat sulisut atugassaat sularissagai.

8. Imigassaq pillugu politikki

8.1. Utoqqaat Illuata tikilluaqqusinermi quppersagaanit makku erserput:

"Imigassat amaarnartullit

- Inerteqquataanngilaq ineqartoq qanigisaasullu baajatornissaat allanilluunniit a-maarnartortalinnik imernissaat iniminni, taamaattorli ineqataasunut ajoqtaas-sanngilaq.
- [...]"

Tikilluaqqusinermi quppersagaq malittarisassanik najugaqartut imigassartorne-rannik killilersuisunik imaqanngilaq.

Pisortaqtigiinnilli oqaloqateqarnermi taakkua oqaatigaat imigassaq killilerneqartartoq. Najugaqartut tamaasa imaluunniit ataasiakkaaginnaat eqqarsaatigalugit imigassaq killilersorneqarnersoq paasinngilara. Pisortaqtigiilli oqaatigaat naju-gakartut marluinnaat imigassartortartut.

Pisortaqtigiit aammattaaq oqaatigaat najugaqartut arlallit imigassartornermin-nik killilersimaarinninneq ajornakusoortikkaat. Taamaattumik pisortaqtigiit aala-jangersimapput najugaqartut arlallit taamaallaat aalajangersimasumik amer-lassusilinnik ataasinnguqtorsinnaasut.

Misissuiartortut pisortaqtigiinnik oqaloqatiginninnerat tunngavigalugu paasisara unaavoq najugaqartumut ataatsimut naatsorsuullugu sapaatit akunneranni a-taatsimi imerneqarsinnaasut immiaaqqanut arfineq pingasunut killilerneqarsima-

sut. Paasisara aammattaaq unaavoq immiaaqqaq arfineq pingasut taakku tamaasa sulisunit tallimanngornikkut tunniunneqartartut.

Pisortaqtigii oqaatigaat sulisup immiaaqqaq qulit najugaqartumut pisut ilaanni tunniussimagai. Sulisup taassuma misissuartortunut oqaatigaa immikkoortortarqfimmi pisortap naveersimagaani, erseqqissarsimagaalu najugaqartoq pineqartoq immiaaqqanik arfineq pingasuinnarnik tunineqartartussaasoq.

8.2. Oqaatigaara utoqqaat illuanni najugaqartut ineeraat pineqartut namminerisamittut angerlarsimaaffigigaat, oqartussaasorlu inatsisiliortunit taamaaliornissaminut aatsaat piginnaatinneqarsimaguni innuttaasunut aalajangiisinnaasoq. Inatsisilerinermi oqariartaasiuvoq oqartussaasoq inatsimmik tunngavissaqassasoq. Tamanna inatsimmik tunngavissaqartussaanermik piumasaqaammik taaneqartarpoq, ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttumik tunngavissaqartussaanermik aallaaveqarnerup nassataralugu. Tunngavik taanna utoqqaat illuanni najugaqartunut aamma atorneqartussaavoq.

Oqartussaasup tunngavigisaa malittarisassani allassimasuni allassimanngitsuni-luunniit aalajangersarneqarsimasinnaavoq. Malittarisassat allassimasut tassaa-sinnaapput inatsisit Inatsisartunit akuerisaasut imaluunniit nalunaarutit aqtsi-nermi allaffissornikkut malittarisassat, inatsimmik tunngaveqartut. Malittarisas-sat allassimanngitsut tassapput inatsiseqartitsinikkut tunngaviit nalinginnaasut. Pisortat ingerlatsivianni suliffeqarfiup inatsimmik inatsiseqartitsinikkulluunniit aallaavimmik akuerisaasumik tunngaveqartussaanera inatsimmik naapertuuttu-mik tunngaveqartussaanerup ilaatigut nassataraa. Akuliunneq annertunerujar-tortillugu inatsisikkut tunngavigisaq qularnaannerujartortariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut nalinginnaasumik ilimagineqarpoq pisortat paaqqinniffiu-taat aaqqissuussaanermut tunngasunik taaneqartartut tunngavigalugit ataatsi-mut malittarisassanik aalajangersimasunik aalajangersaasinnaasoq pisunilu pine-qartuni paaqqinniffik ingerlasinnaassappat pisariaqartunik aalajangiisinnaasoq. Innuttaasulli kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffiisa, matumani Tunnga-viusumik Inatsit aamma Inuit Pisinnaatitaaffi pillugit Europami Isumaqtigiissut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aaqqissuussaanermut tunngasut tunngavittut a-tornissaat arlalitsigut killilersorpaat.

8.3. Najugaqartup aalakoortup paaqqutarineqarnerata sulisunut persaqquser-suutaasinnaanera paasisinnaavara.

Uanga naliliinera unaavoq inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanerup qulaani allaaserineqartutut manna nassatarigaa, tassalu najugaqartut nammin-neq ineeqqaminni ataasinnguit aalajangersimasumik amerlassusillit sinnerlugit imernissaannik inerteqquteqarneq ima akuliuffiutigisoq inatsisikkut tunngavissaq erseqqissoq qulaarnaatsorlu piusariaqarluni. Inatsisikkut tunngavissaq taamaat-toq piunngilaq.

Oqaatigaara pisortaqtigiit misissuiartortunut erseqqissarlugu oqaatigigaat periaaseq taanna isumaliutersuutigeqqinnejarniartoq.

Oqaatigaarattaaq pisortaqtigiit misissuiartortunut oqaatigigaat utoqqaat illuat inini ataatsimoorfiusartuni imigassartornermut killilersuutinik aaqqissuussaaner-mut tunngasut tunngavigalugit suli aalajangersaasinnaasoq.

Qeersaat Illuanni pisortaqtigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tun-navigalugu nalunaarfigaannga najugartut imigassartortarnerat eqqarsaatigalu-gu killilersuisoqarunnaartoq.

Utoqqaat illuata paassisutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, tamatumunngalu atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

9. Pujortartarneq pillugu politikki

9.1. Utoqqaat illuata tikilluaqqusinermi quppersaagaanit makku erserput:

"Pujortartarneq Silami pisarpoq, aneerasaartarfinni tamani pisinnaavoq. Illuap iluani pujortartoqarneq ajorpoq. Pujortartaruit innersuussutigineqarpoq arsaajaaviit igitsivi-gisarnissaat."

Oqaatigaara pisortaqtigiit misissuiartortunut oqaatigigaat tikilluaqqusimermi quppersagaq najugaqartunut tunniunneqarneq ajortoq.

Najugaqartut ilaata misissuartortunit oqaloqatigineqartup oqaatigaa silami pu-jortartoqartartoq. Najugaqartulli taassuma tamatumunnga peqatigitillugu oqaati-gaa ineqqani pujortartarneq inerteqqutaanngitsoq.

Pisortaqatigiit misissuartortunut oqaatigaat inini ataatsimoorfiusartuni pujortar-neq inerteqqutaasoq, najugaqartulli namminneq ineqqaminni pujortarsinnaati-taasut.

9.2. Oqaatigaara pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsi-saanni nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi (matuma kingornatigut pujortartar-neq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 2, imm. 1, nr. 4-kkut aalajanger-sarneqarmat inatsit ilinniarfinni, meeqlanik paaqqinniffinni, matumani meeqlanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ilin-niartut ineqarfiini sullivinnilu taakkununnga assersunneqarsinnaasuni atuuttoq.

Oqaatigaarattaaq pujortartarneq pillugu inatsit paaqqutarinniffinni il.il. najugar-tut namminneq ineeraanni pujortartarneq pillugu aalajangersakkamik imaattu-mik ilaatigut imaqartoq:

“**§ 5.** Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najuga-qarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut a-tuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.

[...]

9.3. Utoqqaat illuat ulluinnarni atuutsinneqanngitsumik pujortarnermik iner-teqquteqarnersoq imaluunnit pujortarnermik inerteqquteqanngivinnersoq paasinngilara. Taamaakkaluartoq paasisara unaavoq najugaqartut ineqqaminni pujortarneq ajortut, aneerasaartarfinnili pujortartarnissaminut innersunneqar-simasut.

Najugaqartut ineeqqaminni pujortarsinnaatinneqarnerisigut ikuallattoortoqarsin-naanerata ulorianaaateqarnera paasilluarsinnaavara, pingaartumik najugaqartut taakku puigortunngortuuppata.

Uanga naliliinera unaavoq inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaner-mik aallaaviup najugaqartut ineeqqaminni pujortarnissaannik inerteqquteqarnis-samut assut annertuumik akuliuffiusumut inatsisikkut erseqqissumik qularnaat-sumillu tunngaveqartussaaneq nassatarigaa. Tunngavissaq taamaattoq piunngi-laq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga utoqqaat illuata tikilluaqqusinermi qu-persagaa sulisullu najugaqartut namminneq ineeqqaminni pujortaqqusaanngin-nerannik atuutsitsiniarsimappata atuutsitsinerat pujortartarneq pillugu inatsim-mi § 5, imm. 1-imik unioqquitsinerusoq.

Oqaatigaara utoqqaat illuata inini ataatsimoorfiusartuni pujortartarneq aaqqis-suussaanermut tunngasut tunngavigalugit suli inerteqqutigisinnaagaa, pujortar-tarneq aneerasaartarfinni pisussanngorlugu innersuussutigisinnaagaa.

Qeersaat Illuanni pisortaqtigii nalunaarusiamut matumunnga missingiut tun-navigalugu nalunaarfigaannga najugaqartut pujortartarnerat eqqarsaatigalugu killilersuisoqarunnaartoq.

Utoqqaat illuata paassisutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, immikkoortumullu tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

10. Matunik silarlernik parnaarsuisarneq

10.1. Pisortaqtigii misissuinermi oqaatigaat najugaqartoq puigortunngortoq immikkoortumi allami inimi toqqorsivimmi siusinnerusukkut najugaqarsimasoq isaarissakkut anigajuttartoq.

Taamaattumik isaarissap matua parnaarneqartassasoq sulisut aalajangerput, taamaaliornikkut najugaqartoq puigortunngortoq taanna utoqqaat illuannit ani-sinnaajunnaarsillugu.

10.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pissaanermik atuisarneq namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut akuliunnerit allat pillugit malittarisassanik imaqarloq, ilaatigut inersimasut aalajangersimasut pisortat najugaqarfittut neqeroorutaanni najugaqartut eqqarsaatigalugit.

Inatsimmi "matunik ammaassutit immikkut ittut" pillugit aalajangersakkat imatunik oqaasertaqarput:

"§ 31. [...]

Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai communalbestyrelsi aalajangiisinnavaavoq, imaappat

1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimat-sinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoquusernissamut imminut allaniluunniit ulorianartorsiortsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tammaanpisariaqarluinnartippassuk, aamma

3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimappata.

Imm. 5. Imm. 4 naapertorlugu matunik ammaassutinut immikkut ittunut ilaapput matup tigummivii marloqiusat, matumik ammaanissamut marloriarluni torsineq assigisaallu. Iliuuserisaq imatut matumik parnaarinnissutaassanngilaq, pineqartulli killilersugaanani ingerlasinnaaneranut atatillugu kinguarsaataassalluni, taamaasilluni sulisut maluginiarsinnaassammassuk pineqartoq anisoq.

Imm. 6. Imm. 4 naapertorlugu iliuuserisaq aallartinneqarpat, najugaqartut killilersugaanatik ingerlasinnaanerat mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik ikkussisoqasaqq, taamaasilluni najugaqartut matumik ammaassummik immikkut ittumik nammineq atuisinnaanngitsut matumik ammaanissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassamata. Najugaqartut imm. 4 naapertorlugu iliuuserinnnermut ilaasut, aatsaat anitsaaliorneqarsinnaapput § 34-mi aalajangersagaq tamatuma peqatigisaanik atorneqarpat.

[...]

§ 41. §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit communalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuttut pigineqassapput:

1) piginnaanikillineq pillugu suliamut attuumassuteqartumik upernarsaatit pisariaqartinneqartut,

- 2) pineqaatit aallartinnissaat pillugu aalajangiisoqarnissaa siunniunneqartinnagu isumaginninnikkut perorsaalluni ikuunneq paaqqutarinninnerlu pillugit paasissutissat,
- 3) piffissaq qanoq sivisutigisoq pineqaatit pisariaqarfissaattut naatsorsuutigineqartoq pillugu paasissutissat, aamma
- 4) pineqaatitut eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquattat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.

[...]

§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiineri pineqartoq nammineq naammagittaalliuuteqarsinnaangippat, uiusup nuliaasulluunnit, ilaquattap, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pi neqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagit taalliuutigisinnaavaat.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“§ 31 – Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat kiisalu matunik ammaassutit immikkut ittut. Inunnut puigortunngortunut malittarisassat immikkut ittut aalajangersakkap imarai. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami inuit 18-it qaangerlugit ukioqartut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaaskillisimasut nalinginnaasumik pineqarput. Aalajangersakkami tassani malittarissasati gut inuup ingerlaffiinik ataavartumik malinnaanissamut oqartussaasut pisinnaatinneqanngillat, aamma matunik ammaassutit immikkut ittut parnaarsaativittut ittussaanatik, aammalu innuttaasut killilersugaanngitsumik ingerlasinnaanerat mianeriniarlungu matumi kalerrisaarummik, innuttaasup matumik ammaanissamut pisariaqartitamik ikiorneqarnissaanik qulakteerinnittumik ikkussisoqassaaq.”

Inatsisissatut siunnersuummi § 31 pillugu immikkut oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Imm. 4

Pisut immikkut ittut ilaanni, allat tamaasa iluatsinngitsunik misilinneqartarsimagaluar pata, matunik ammaassutinik immikkut ittunik kommmunalbestyrelsi atuisinnaavoq.

Assersuutitut taaneqarsinnaapput matut tigummivii marlojusat, matunik ammaaniarluni marloriarluni toortarissat assigisaalluunniit, innuttaasut ilaasa tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasut aninissaat pinngitsoortiniarlugu pisariunerulersinniarluguluunniit atorneqartussat, anigunik ajoquusernissamut imminnut ulorianartorsiortilissagamik allanilluunniit ulorianartorsiortitsilerlutik.

Imm. 5

Parnaarsaativittut atortunik atuisoqaqqusaanngilaq. Aqqusinertigut angallannermi pissutsit ulorianartut atuussinnaapput, pinngortitami nunaminertat pineqartup tammarfigisinnaasai immikkut ittuusinnaapput, imaluunniit silap pissuserisinnaavai (isserujusuarnera kiarujussuarneraluuunniit) atortunik taakkuninnga atuinissamut tunngavissisinnasut, allat annikinnerusumik akuliuffiusut iluatsinngitsumik misilinnejareersimappata.

Taamaalilluni iliuutsimik taama annertutigisumik akuliuffiusumik matumik ammaassutit immikkut ittutut ittumik iliuuseqalertigani, iliuutsinik annikinnerusumik akuliuffiunsik, soorlu inunnut kalerrisaarutinik sumiiffissiutinillu atuinerup misiliisoqareersimissaata piumasaqaatiginera, matumut silarlermut matunik ammaassutinik immikkut ittunik atuinissamut periarfisanut allanguutaanngilaq. Taamaalilluni najugaqarfittut neqeroorutit il.il. illutamikkut imatut aaqqissugaappata, innuttaasup nammineersinnaanngitsup najugaqarfimminit anilernera sulisunit pisariitsumik takuneqarsinnaasunngorlugu, tamanna siunertamut naapertuitissaaq, taamaasilluni iliuusissat piffissaa-gallartillugu iliuuserineqarsinnaammata.

Imm. 6-imut

Kikkut tamarmik matunik ammaassutinik namminneq atuisinnaanngitsut atuinissamut pisariaqartitaminnik ikornejassapput, innuttaasoq angerlarsimaffimminnit anitsaaliugaaneq pillugu aalajangersakkamut ilaatinneqartoq pineqanngikkaangat."

10.3. Matunik silarlernik parnaarsuisarneq eqqarsaatigalugu paasisara unaavoq najugaqartut allat, sulisut pulaartullu utoqqaat illuannut ajortorsiutitaqannngitsumik iserlutillu anisinnaasut, matup siarna atorlugu matulluunniit matuersaataa atorlugu.

Paasisara aammattaaq unaavoq najugaqartup puigortunngortup matu nammineq ammarsinnaanngikkaa.

Taamaattumik uanga naliliinera unaavoq isaarissap matuanik parnaarinnittarneq najugaqartup puigortunngortup taassuma aniniarneranut kinguarsaataaginnangitsoq, najugaqartorli anitsaaliuissoraa.

Pisortaqtigiit najugaqartunik isumassuinerminnut ilaatillugu najugaqartut pui-gortunngortut utoqqaat illuannit immaqa qaatigooqaratik utoqqaallu illuannut u-teqqissinnaanatik anisannginnissaannik aallaavittut kissaateqarnerat paasisin-naavara.

Uangali naliliinera unaavoq isaarissap matuanik parnaarinnittarneq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matunik ammaatinik immikkut ittunik atuisinnaaneq pillugu malittarisassanik unioqqutitsusuusoq, tassami communalbestyrelsi siu-moortumik akuersitinneqarsimanngimmat, parnaarinneriaaserlu parnaarsuiner-piatut pissuseqarmat.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 5-ikkut erseqqissumik aa-lajangersarneqarpoq iliuuserisaq matumik parnaarinnissuterpiaassanngitsoq.

Malugaara isaarissap matua parnaarneqartarunnaarsimasoq kiisalu najugaqartoq pineqartoq nuussimasoq.

Malugeeqquara utoqqaat illuata pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matu-nik silarlernik parnaarsuisarneq pillugu malittarisassat malittussaagai, kiisalu ka-lerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassat imaluunniit ma-tunik ammaassutit immikkut ittut atorneqarnissaat pisariaqarpat communalbe-styrelsip akuersissutaa pissarsiariniartartussaga.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngila-nга.

11. Utoqqaat illuata najugaqartut aningaasaataannik atuisarnera

11.1. Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat najugaqartut imigassartornermin-nik aqutsisinnaanngitsutut pisortaqatigiinnit nalilerneqartut namminneq aningaa-saatitik atorlugit imigassarseqquaajunnaartartut.

11.2. Inatsimmik naapertuuttumik tunngavissaqartussaaneq pillugu aallaavim-mik immikkoortumi 8-mi allaaserisara innersuussutigaara, oqaatigalugulu utoq-qaat illuata najugaqartut namminneq aningaasaatiminik atuinerannik nakkutil-liinera inatsisikkut erseqqilluinnartumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaate-qarfiusoq.

11.3. Uanga naliliinera unaavoq najugaqartut aningaasaatiminik atuinerinut a-kuliunneq annertoorujussuusoq, inatsisikkullu erseqqilluinnartumik tunngavissa-qarnissamik piumasaqaateqarfiusoq.

Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq utoqqaat illuata najugartut namminneq aningaasaatiminik sumut atuisinnaanerannik killilersuinera inatsim-mik unioqqutitsinerusoq.

Qeersaat Illuata pisortaqatigiivisa nalunaarusiamut matumunnga missingiut tun-
ngavigalugu nalunaarfigaannga najugaqartut aningaasaatiminik atuinerat eq-qarsaatigalugu killilersuisoqarunnaartoq.

Utoqqaat illuata paassisutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, tassungalu atatil-lugu annertunerusumik iliuuseqqaqqissananga.

12. Pulaarnissamut killilersuutit piffissallu pulaarfiusartut

12.1. Qeersaat Illuata tikilluaqqusinermi quppersagaanit makku erserput:

“Utoqqaat illuannut pulaartartunut. Unnukkut nal. 21:00 pulaarneq killeqarpoq.”

[...]

“Ilaquttatit qanigisatillu allat tikilluaqquaapput qaqugukkulluunniit pulaarnissamin-nut, kisianni ineqatitit eqqarsaatigalugit ineqartoq pulaartullu nipaarsaalernissaat kis-saatigineqarpoq kingusinnerpaamik unnukkut qulinut.”

Utoqqaat Illuata isaariaani allagarsiussaq misissuartortut misissuinermi takuaat, tassanilu allassimavoq pulaarneq nal. 21-mut killeqartoq.

Pisortaqtigiit nassuaatitut oqaatigaat najugaqartut allat meeraasa ernutaasalu pulaartut torsuusaniittarnerat nipiliortarnerallu najugaqartunit arlalinnit najuga-qartut ataatsimiinneranni naammagittaalliuutigineqareersoq taanna allagarsiun-neqarsimasoq.

Pisortaqtigiit aammattaaq oqaatigaat pulaartut najugaqartuni tukkunissaminnut akuerineqartartut.

Pisortaqtigiit tamatuma saniatigut oqaatigaat marlunnik pisoqarsimasoq, pisuni-lu taakkunani ilaquaasoq utoqqaat illuannit anisinneqartarsimasoq, akeqqersi-maapajaartutut pissusilersornini pissutigalugu.

12.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pulaartoqarnermik killilersui-neq pillugu malittarisassanit makku erserput:

“§ 37. Inuit najugaqarfissatut neqeroorutini sulisoqartuni ininillu ataatsimoorussanik peqartuni najugaqartut kimit pulaarneqarnissartik namminneq aalajangissavaat, taa-mattoq tak. § 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2.

§ 38. Najugaqariaatsini § 37-mi taaneqartuni ininut ataatsimoorussanut pulaartut ilaasa isersinnaanerat killilersorneqassasoq kommunimi sumiiffigisami communalbe-styrelsi aalajangiisonnaavoq, imaappat:

- 1) pulaartoq najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nakuuserpat nakuusernissamil-luunniit qunusaarippat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianar-torsiortsisumik pissusilersuuteqarpat,
- 2) pulaartoq, timikkut nakuuserneq pinngikkaluarlugu, najugaqartunut allanut sulisu-nulluunniit ajoquusersuippat imaluunniit uumisaaraluni ajoquusersuippat, imaluunniit
- 3) inini ataatsimoorussaniinnerni pulaartup pissusilersornera nalinginnaasumik toqqis-sisimajunnaarsitsinermigut, imaluunniit inini ataatsimoorfiusuni avatangiisink naak-

kittaannerulersitsinermigut, imaluunniit ikiuinermik pisariaqartinneqartumik suliaqarnissamut ajornakusoornerulersitsinermigut najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit annertuumik ajoquusersuutaappat.

Imm. 2. Pulaartup najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanissa kommunalbestyrelsip imm. 1 naapertorlugu aalajangiinermini qulakkiis-savaa.

§ 39. Pulaartut aalajangersimasut inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanerannik killiliisunik kommunimi sumiiffigisami communalbestyrelsi aalajangiisinnanngilaq.

Imm. 2. Taamaattoq pulaartut aalajangersimasut sulisunut § 38, imm. 1, nr. 1-imi 2-milu taaneqartunik pissusilersuuteqartut, ikiinerup pisariaqartitap suliarinerata na-laani najugaqarfiup ilaani tassani isersimaqqusaajunnaarlugit communalbestyrelsi aalajangiisinnavaoq.

§ 40. § 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit, kommunimi sumiiffigisami communalbestyrelsip ataatsimiititalialluunniit ataavartup ataatsimiinerani aalajangigaassapput.

Imm. 2. Taamaattoq sulianik maannakkorpiaq pisariaqartitsineq pissutigalugu communalbestyrelsip ataatsimiititalialluunniit ataavartup ataatsimilinneranni, tak. imm. 1, suliarineqarnissamut utaqqinnejarsinnaanngitsunik ingerlatsivik § 38, imm. 1 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiigallarsinnaavoq.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarneq aalajangiigallarnerup atuutilersinerata kingorna, oqartussaasunut imm. 1 naapertorlugu aalajangiisinnatitaasunut akuerisassanngorlugu sapinngisamik piaartumik saqqummiunneqassaaq.

Imm. 4. § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pisuni ataasiakkaani sapinngisamik pisariaqarnerpaaginnarnut killeqartinneqassapput. Pulaartumut killiler-suuit qanoq annertutiginerat piffissamilu qanoq sivisutigisumi atuuttussaanerat aalajangiinermi takuneqarsinnaassaaq. Suliniutit minnerusumik akuliuffiusut pulaartumut atornissaasa misilinnejarsimanissaat aalajangiinissamut piumasaqaataavoq.

Imm. 5. § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pulaartoq najugaqartlu pillugit aalajangigaassapput.”

Pulaartut piffissallu pulaarfiusartut pillugit § 37 pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

“Najugaqartut ataasiakkaat kimit pulaarneqassanerlutik kisimik aalajangersinnaavaat, aamma inini ataatsimoorussani pulaarneqarneq kimillu pulaarneqarneq ilanngullugit.

Killormoortuanilli najugaqartut sinnerisa qaqugukkut kimit/kikkunnit pulaartoqarsin-naanerat najugaqartut ataasiakkaat sunniuteqarfigisinnaanngilaat."

Tamanna atuuppoq pissutsit § 38, imm. 1-im iamma § 39, imm. 2-mi pineqartut ilaatinneqartut pineqanngippata.

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaavik pillugu immikkoortumi 8.2-mi allaaserisara innersuussutigaara, oqaatigalugulu Qeersaat Illuanni najugaqartut ineeraat pineqartut nam-minerisamittut angerlarsimaffigaa, oqartussaasorlu innuttaasunut aatsaat aa-lajangiisinnasoq taamaliornissamut inatsisiliortumit piginnaatinneqarsimaguni.

12.3.1. Malugaara pisortaqtigiit misissuineremi oqaatigigaat najugaqartut pu-laartunik tukkutitsisinnaasut.

Uanga naliliinera unaavoq pulaarfissap nal. 21-mut killeqarneranik najugaqartut ataatsimiinnerminni aalajangersarsimasaat inatsimmik unioqqutitsinani atuutsiniarneqarsinnaanngitsoq.

Paasisara unaavoq innuttaasut nal. 21-p kingornatigut pulaarumasut utoqqaat il-luata itigartinneq ajorai, taamaattumillu uanga naliliinera unaavoq najugaqartut pulaartoqarnissaminut periarfissaat utoqqaat illuata killilersunngikkai.

Oqaatigaara pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 37-kkut aalajangersar-neqartoq pulaartut inissiap ilaanut najugaqartup atussallugu kisimi pisinnaati-taaffigisaanut isissanngitsut aalajangiisoqarsinnaanngitsoq. Taamaalilluni naju-gaqartup qaqugukkut pulaartoqarumanini nammineq aalajangertussaavaa.

12.3.2. Utoqqaat illuata nal. 22-p kingornatigut nipilornermik killilersuerusunne-ra paasisinnaavara.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq utoqqaat illuata najugaqartut allat eqqarsaatigalugit najugaqartut pulaartuisalu nal. 22-p kingornatigut nipaarsaartarnissaannik tikilluaqqusinermi quppersakkami inassutigisa utoqqaat illua-

ta aaqqissuussaanermut tunngasut tunngavigalugit aalajangiiffigisinnaasaasa i-luanniittooq.

12.3.3. Pulaartut akeqqersimaapajaartut sulisunik ajornartorsiortitsisinnaanerat aammattaaq paasisinnaavara.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu inatsimmi § 39, imm. 1-ikkut aalajangersarne-qarpoq pulaartut aalajangersimasut najugaqartup ineeraanut isersinnaanerannik killiliisumik kommunimi uninngavigisami communalbestyrelsi aalajangiisinnaan-ngitsoq, pisut § 39, imm. 2-mi taaneqartut eqqaassanngikkaanni.

Kommunalbestyrelsi pisuni aalajangersimasuni pulaartut ilaasa aalajangersima-sut ininut ataatsimoorfiusartunut isersinnaanerat killilersorneqassaasoq aalaja-njiinissaminut aammattaaq periarfissaqarpoq, tak. § 38, imm. 1.

Kommunalbestyrelsi pulaartut aalajangersimasut isersinnaanerannik killilersuiso-qassasoq § 38, imm. 1 imaluunniit § 39, imm. 2 tunngavigalugu aalajangiisarsi-manersoq ilisimanngilara.

Kommunalbestyrelsi pulaartut ininut ataatsimoorfiusartunut najugaqartulluunniit inigisaannut isersinnaannerannik killilersuisumik aalajangiisimanngippat uanga paasinninnersa unaavoq utoqqaat illuata pulaartumik akeqqersimaapajaartumik anisitsisimanera inatsimmik unioqqutitsinerusoq.

Qeersaat Illuanni pisortaqtigiiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga najugaqartut pulaartoqartarnerat eqqarsaatiga-lugu killilersuisoqarunnaartoq.

Sulisuma ilaata Qeersaat illuata pisortaa oqarasuaatikkut tamatuma kingornati-gut attaveqarfigaa, paasitinneqarlunilu piffisanik pulaarfiusunik killilersuilluni matumi silarlermi allagarsiussaq misissuinerup kinguninnguatigut peerneqarsi-masoq.

Utoqqaat illuata paassisutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, tassungalu atati-llugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Qeersaat Illuannut malugeqquara pulaartut aalajangersimasut ininut ataatsimoorfiusartunut najugaqartulluunniit ineeraannut isersinnaanerat killilerneqassasoq utoqqaat illuata kissaatigiguniuk tamatumunngalu tunngavissaqaruni pissaaermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 38-mi aamma § 39-mi pulaartut aalajangersimasut pulaarsinnaanerannik killilersuisarneq pillugu malittarisassat malit-tussaagai.

13. Nakorsaatit ullussaminnik qaangiisimasut

13.1. Misissuartortut utoqqaat illuata sikaavii nakorsaataasiviit misissuinermi misissorpaat.

Sulisut inaanni tamani pisortallu allaffiani nakorsaataasivinnik sikaaveqarpoq. Misissuartortut paasinninnerat unaavoq sulisut inaanni sikaaviit nakorsaataasiviit taamaallaat iisartakkanik agguataariikkanik issartakkanillu niuertarfimmi pisiarieqarsinnaasunik imaqartut, pisortali allaffiani sikaavik nakorsaataasivik iisartakkanik agguataagaariinngitsunik imaqartoq.

Misissuartortutut taamaallaat sulisut inaanni nakorsaataasivinnik misissuipput.

Sulisut inaanni sikaaviit nakorsaataasiviit parnaarsimapput. Pisortap oqaatigaa sulisut tamarmik sulisut inaanni sikaavinnik nakorsaataasivinnik atuisinnaasut, namminerli tassatuaalluni nakorsaatinik agguataarisartoq, taamaattumillu tassatuaalluni allaffimmini sikaavimmut nakorsaataasivimmut matuersaatilik.

Utoqqaat illuata pisortaata sulisuma ilaannut 27. oktober 2022-mi uppernarsarlugu oqaatigaa tassatuaalluni allaffimmini sikaavimmut nakorsaataasivimmut matuersaatilik.

Misissuartortut sulisut inaanni sikaavinnik nakorsaataasivinnik misissuinermanni nakorsaatit arlallit ullussaminnik qaangisimasut nassaaraat. Pisortap oqaatigaa nakorsaatit suulluunniit ullussaminnik qaangiisimasut najugaqartunut tunniuneqarneq ajortut, sikaavinnili nakorsaataasivinni torersaasoqanngiinnarsimasoq.

Pisortap aammattaaq oqaatigaa utoqqaat illuat nakorsaatnik najugaqartumut sorlermut nakorsasiussassaanerannik allagartalerneqarsimangitsunik tigusa-qartartoq. Taamaattumik pisortap oqaatigaa nakorsaatnik nakkutilliinarneq a-jornakusoorsimasoq.

Nakorsaatit taakku kimut nakorsasiussassaanerannik allagartaqanngitsut na-korsap allagartaliineratigut aatsaat tunniunneqartussaanersut taamaannginner-sorluunniit paasinngilara.

Pisortap aammattaaq oqaatigaa nammineq tassaalluni sikaaviit nakorsataasiviit nakorsaatnik ullussaminnik qaangiisimasunik imaqarnersut misissuinissamut akisussaasusoq. Paasisara unaavoq nakorsaatit ullussaminnik qaangiisimasut piiarniarlugit sikaavinnik nakorsataasivinnik piffissakkaartumik misissuisoqar-tarnissaa pillugu allassimasunik tunaartarisassaqanngitsoq.

Nakorsaatnik ullussaminnik qaangiisimasunik utoqqaat illuanni najugaqartunut tunniussineq peqqissutsimut tunngasunik suliaqarnermi illorsorneqarsinnaasutut isigneqarsinnaanersoq uanga Ombudsmanditut naliliinissamut tunngavissaqan-ngilanga.

Taamaattumik Nakorsaneqarfik pissutsit taamaannerannik ilisimatippa.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni pisortap misissuartortunut oqaatigigaa sikaaviup nakorsataasiviup pisortap allaffianiittup taarserneqarnissaanik suliniuteqarneq utoqqaat illuata kommuni suleqatigalugu aallartisarsimagaa.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngila-nnga, tassanilu oqaatigineqartut ingerlateqqillugit Nakorsaneqarfimmut nassiup-pakka.

14. Tikilluaqqusinermi quppersagaq

14.1. Utoqqaat illuata najugaqartunut tikilluaqqusinermi quppersagaa illumi ma-littarisassanik assigiinngitsunik imalik Qeersaat Illuata 18. juli 2022-mi nassiup-paa.

Pisortaqtigiit misissuinermi oqaatigaat tikilluaqqusinermi quppersagaq najuga-qartunut taakku utoqqaat illuannut nuunnginneranni ilaanneeriarluni tunniunne-qartartoq.

Pisortaqtigiit tamatuma saniatigut oqaatigaat najugaqartut nuunnerminnut at-allugu oqaasiinnartigut paasissutissinneqartartut.

Misissuiartortut pisortaqtigiinnik oqaloqateqarneranni oqaatigineqarpoq tikil-luaqqusinermi quppersakkami illumi malittarisassanik tunaartarisassanillu arla-linnik atuutsinniarnissaannut inatsisikkut tunngavissaqanngitsunik peqartoq, kii-salu malittarisassat tunaartarisassallu arlallit ulluinnarni atuutsinniarneqarneq ajortut.

14.2. Najugaqartut Qeersaat Illuannut nuuttut ilaannaasa utoqqaat illuata tikil-luaqqusinermi quppersagaanik tunineqartarnerat naleqqutinngitsutut isigaara.

Tikilluaqqusinermi quppersakkami aalajangersakkanik atuutsinniarnissaannut tunngavissaqanngitsunik kiisalu aalajangersakkanik ulluinnarni atuutsinniarne-qarneq ajortunik peqarnera naleqqutinngitsutut aammattaaq isigaara. Uanga na-liliinera unaavoq tamanna malittarisassat sorliit utoqqaat illuanni atuutsinneqar-nerannik nalornissutiginnilersitseqataasoq.

Inassutigaara najugaqartut ilaquaasullu tikilluaqqusinermi quppersakkami paa-sissutissanik illumilu malittarisassanik najugaqartut utoqqaat illuannut nuunne-rinut atatillugu atuarnissaminnut periarfissaqarnissaat pisortaqtigiit siunissami qulakkiissagaat.

Inassutigaara Qeersaat Illuata tikilluaqqusinermi quppersagaq nutartissagaa, taamaaliornikkut malittarisassat tunaartarisassallu atuutsinniarneqarnissaminnut inatsisikkut tunngavissaqartut atuutsinniarneqartullu kisimik quppersakkami i-laatinneqalersillugit.

15. Napparsimalluni sulinngitsoortarnerit, nalunaaruteqarani sulinngit-soortarnerit sulisussaaleqinerlu

15.1. Qeersaat Illuannut aallarniutaasumik allakkanni 31. maj 2022-meersuni ilaatigut apeqqutigaara utoqqaat illuata ukiup kingulliup iluani pisut annertuut ajornartorsiutaasullu suut misigisimanerai kiisalu paaqqinniffik ukumi kinguliermi sulinermi pingaarnertut sunik ajornartorsiutissaqarsimanersoq.

Utoqqaat illuata akissutaanit 5. juli 2022-meersumit ilaatigut erserpoq ukioq kingulleq sulisoqarniarkkut ajornartorsiorfiusimasoq, matumani sulisut aalajaatsut soraartarnerat taartaasartunillu amigaateqarneq ilanngullugit eqqarsaati galugit.

Akissummit aammattaaq erserpoq inunnik kikkuugaluanilluunniit imaaliaallaannaq atorfinititsisoqartarsimasoq, inuillu taakku ilitsersorneqqaaratik ullormit ullormut sulilertarsimasut.

Tamatuma saniatigut tikkuarlugu oqaatigineqarpoq sulisut ilinniarsimasut amigaatigineqartut ilinniaqqitsitsisarnerlu unittuuissimasoq.

Akissummit aammattaaq erserpoq sulisut takkuttut ikippallaaraangata najugaqartunik uffaaneq unnuukkoortunut ullulluunniit tullianut kinguartinneqartariaqartartoq. Akissummit aammattaaq erserpoq sulisussaaleqineq najugaqartunik eqquisartoq, najugaqartummi sulisunik isumaginnittussaminnik amigaateqartoqaraangat toqqissisimajunnaartarmata.

Misissuartortut pisortaqtigiinnik oqaloqateqarneranni oqaatigineqarpoq sulianik ilinniagaqarsimasutut atorfiit arfinillit inuttaqanngitsut, sulianillu ilinniagaqarsimanngitsutut atorfiit 1-3 inuttaqanngitsut.

Pisortaqtigiit oqaatigaat pingaartumik akissarsiffiup nalaani, sapaatit akunnerisa naanerini illoqarfimmilu arlaatigut aaqqissuisoqarluni pisoqartitsisoqarsimatillugu napparsimallutik sulinngitsoortorpassuusartut.

Pisortaqtigiit nassuaatitut oqaatigaat eqqiaanermi ikiortit allaffimmiorlu pisuni ajornartoofiusuni ikuuuttartut, sulisullu takutinngitsooraangata najugaqartut paaqqutarineqarnerannik qulakkeerinneqataasarlutik.

Sulisup misissuartortunit oqaloqatigineqarnermini oqaatigaa nalunaaquttap a-kunnerini 16-ini sulisarsimalluni kiisalu angerlarsimalluni pigaartuusarsimalluni. Sulisup taassuma aammattaaq oqaatigaa puigortunngortunut immikkoortortaqarfimmi sulisut ikippallaartut, sulisummi ikinnerpaamik pingasuusussaammata, marluinnaajuaannarlutilli. Pineqartup aammattaaq oqaatigaa sulisutigut ajornartorsiuteqarneq sulinngitsoortoqartarneranik angerlarsimaffimmilu pigaartuusup sianerfigineqartilluni akisannginneranik pissuteqartoq.

Sulisup allap oqaatigaa soorlu uffaanerit ullup tullianut kinguartinneqarnissaat ilaanneeriarluni pisariaqalersartoq.

Misissuartortut ilaquaasunik oqaloqateqarneranni najugaqartumut puigortunngortumut ilaquaasup oqaatigaa najugaqartup sulisut taarsernerujussuat toqqissismajunnaarutigisimagaa. Ilaquaasup aammattaaq oqaatigaa sulisunik amigaateqarneq pissutaalluni najugaqartunik uffaaneq kingusinnerusumut ullulluniit tullianut ilaanneeriarluni kinguartinneqartariaqartartoq.

Najugaqartup ineeraa anarasattoq ilaquaasup allap arlaleriarluni misigisarsimavaa, oqaatigalugulugu nangimik taarsiisoqarnissaata tungaanut ullut pingasut tikillugit ingerlasinnaasartut. Ilaquaasup taassuma oqaatigaa sulisut ikippallaarerat ajornartorsiutaajuaannartoq.

Pisortaqtigiit oqaatigaat napparsimalluni sulinngitsoortarnernik nalunaarutit sulisut mappiinut 2022-mi junimit ikineqartalersimasut, napparsimallunilu sulinngitsoortarnerit pillugit takussutissiat suliarineqartalersimasut.

Pisortaqtigiit tamatuma saniatigut oqaatigaat sulisut napparsimalluni sulinngitsoortarnernut tunuliaqtaasoq pillugu oqaloqatigineqartalersimasut. Tamatuma saniatigut sulisut arlaannik iluarinngisaqarunik nalunaaqutap akunneri 24-t qangiutsinnagit oqaloqatigittarnissaannik kaammattuut "24 timers regel"-imik taa-neqartoq atulersinneqarsimavoq.

Kiisalu pisortaqtigiit oqaatigaat piffissami kingullermi sulisunut nutaanut paasisutissiisarneq annikikkaluamik atorneqartalersimasoq.

15.2. Pisortaqtigii, sulisut ilaquaasullu misissuinermi sulisussaaleqineq napparsimallunilu sulinngitsoortarnerit pillugit nassuaatitut oqaatigisaat ernumanartutut isigaakka, tamakkumi najugaqartut toqqisisimanermik misigisimanerannut najugaqartullu timikkut eqqiluisaartinneqarnerinut sunniuteqarsimasorinarmata.

Napparsimalluni sulinngitsoortarnerit ikililerniarlugit pisortaqtigii qanittukkut suliniuteqalersimanerat maluginiarpara.

Pisortaqtigii nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga sulisoqarniarnikkut suli ajornartorsiuteqartoq, pissutsilli ilorraap tungaanut saakkiartortut.

Pisortaqtigii paasissutissiissutigisaat tusaatissatut tiguakka.

Kaammattuutigaara Qeersaat Illuata sulisussarsiortarneq sulisooreersunillu tigumminniinnartarneq sukumiinerusumik misissussagaa, najugaqartut ataqqinittumik illersorneqarsinnaasumillu paaqqutarineqarnerat qulakkeerniarlugu.

Tamatuma saniatigut kaammattuutigaara utoqqaat illuata sulisut napparsimallutik sulinngitsoortarneri pillugit kisitsisitigut takussutissiat ingerlaavartumik suliarisassagai, paaqqinniffik taamaalilluni napparsimalluni sulinngitsoortarnerit ikililerniarlugit annertunerusumik iliuuseqarnissaq pisariaqarnersoq naliliinissaminut pitsaanerusumik tunngavissaqarsinnaaleqqullugu.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngila-
naga.

16. Malitseqartitsineq

Qeersaat Illuat qinnuigaara nalunaarut manna sulisunut, najugaqartunut ilaquaasunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

Qeersaat Illuat qinnuigaara immikkoortuni 5-imi, 6-imi, 7-imi aamma 14-imi oqaatigisakka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiisutigeqqullugu.

Qeersaat Illuat qinnuigaara paasissutissat Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivik aqqutigalugu nassiueteqqullugit, taamaalilluni kommuni Qeersaat Illuata oqaatisaisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqquillugu.

Nalunaarusiap matuma assilinera Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivimmut nas-
siuppara.

Nalunaarusiaq manna 2023-mi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqaru-
maapoq, nittartakkannilu www.ombudsmandi.gl-imi tamanut saqqummiunne-
qarumaarluni.

Inuullaqqusillunga

Vera Leth

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia

Ombudsmandip sulineranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi aalajangersarneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, sulinerminili Inatsisartunut attuumassuteqarani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigil siullit.

Oqartussaasut inuillu Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuuseqarnersut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnersut sumiginnaanersul- luunniit Ombudsmandip misissugassaraa, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiusinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliamillu paasinninnini aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissa ilimagisariaqartoq Ombudsmandip misissuinerata takutippagu Ombudsmandi Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut kommunalbestyrelsismulluunniit suliaq pillugu nalunaaruteqassaaq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiiilluunniit kiisalu atorfefarfiit allat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuinermut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup aaqqissuussaaneranut ingerlanneqarneranullu

tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

NALUNAARUSIAMUT MALITSEQARTITSINEQ

Utoqqaat illuata malitseqartitsilluni oqaaseqaatai arlallit kommunip e-mailikkut 2. februar 2023-meersukkut nassiuppai.

Kommunip uannut ilaatigut paasissutissiissutigaa utoqqaat illuanni pisortaqtigiit pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut arlalinnut tunngasut malitseqartitsivigisimagai, taamatuttaarlu pissaanermik atuinernik nalunaarutiginninnermi immersugassat eqqortutut nutartigaasullu utoqqaat illuata masakkut atulersimagai.

Utoqqaat illuata aammattaaq paasissutissiissutigaa pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisit nutaap 1. januar 2023-mi atuutilersimanera eqqumaffigigini kiisalu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip nutaap ukiumi nutaami ilinniartitsissutigineqarumaarnissaa neriuutigigini.

Utoqqaat illuata aamma paasissutissiissutigaa pisimasoq najugaqartup inigisaminit anitsaaliorneqarsimaneranut tunngasoq taamatut pisimasuni kisiartaasoq.

Utoqqaat illuata aammattaaq paasissutissiissutigaa tikilluaqqusinemi quppersagaq nutarterneqarsimasoq, isaarissap killingani massakkut tiguneqarsinnaasoq najugaqartunullu nutaanut massakkut tunniunneqarsimasoq. Utoqqaat illuata tamatumunnga atatillugu paasissutissiissutigaa isaarissami allagartaliussaq pif-fissap pulaarfiusup nal. 21:00-mi naaneranik paasissutissiisoq peerneqarsimasoq.

Kiisalu utoqqaat illuata paasissutissiissutigaa imigassamik aalakoornartortalim-mik tupamillu atuinermik killilersuineq pillugu malittarisassat atorunnaarsinne-qarsimasut, najugaqartullu namminneq ineeqqaminni pujortarsinnaasut imigas-sartorsinnaasullu paasitineqarsimasut.

Kommuni aamma Qeersaat Illuat allakkatigut 8. februar 2022-meersutigut nalunaarfigaakka oqaaseqaataa tusaatissatut tigugikka, utoqqallu illuani misissuineq pillugu suliaq inaarlugu suliarineqartutut isigigiga.

Kommunimut allakkama assilineratg Qeersaat Iluannut ulloq taanna nassiuppara.